

Dette dokument er et dokumentationsredskab, og institutionerne påtager sig intet ansvar herfor

► **B**

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1085/2006
af 17. juli 2006
om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (Ipa)
(EUT L 210 af 31.7.2006, s. 82)

Ændret ved:

			Tidende	
		nr.	side	dato
► <u>M1</u>	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 540/2010 af 16. juni 2010	L 158	7	24.6.2010

RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 1085/2006**af 17. juli 2006****om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (Ipa)**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 181 A,

under henvisning til forslag fra Kommissionen

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁽²⁾ og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) For at gøre Fællesskabets eksterne bistand mere effektiv foreslås der nye rammer for programmering og levering af bistand. Dette instrument er et af de generelle instrumenter, der direkte støtter europæiske eksterne bistandspolitikker.
- (2) I henhold til artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Union kan enhver europæisk stat, som overholder principperne om frihed, demokrati og respekt for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder samt retsstatsprincippet, ansøge om at blive medlem af Unionen.
- (3) Republikken Tyrkiets ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union blev godkendt af Det Europæiske Råd i Helsinki i 1999. Der har været førtiltrædelsesbistand til rådighed for Tyrkiet siden 2002. Det Europæiske Råd i Bruxelles den 16.-17. december 2004 anbefalede, at der indledes tiltrædelsesforhandlinger med Tyrkiet.
- (4) På Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira den 20. juni 2000 blev det understreget, at landene i det vestlige Balkan er potentielle kandidater til medlemskab af Den Europæiske Union.
- (5) På mødet i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003 henviste Det Europæiske Råd til sine konklusioner fra København i december 2002 og Bruxelles i marts 2003 og gentog, at det var fast besluttet på fuldt ud og effektivt at støtte det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan, der vil blive en integrerende del af Den Europæiske Union, når de opfylder de opstillede kriterier.
- (6) Det Europæiske Råd i Thessaloniki i 2003 anførte også, at stabiliserings- og associeringsprocessen vil danne rammen om den europæiske kurs, som landene i det vestlige Balkan skal følge hele vejen frem til deres senere tiltrædelse.
- (7) Europa-Parlamentet har i sin beslutning om konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Thessaloniki anerkendt, at alle de vestlige Balkanlande bevæger sig i retning af tiltrædelse, men samtidig insisterede det på, at hvert enkelt land skulle vurderes ud fra sine egne fortjenester.

⁽¹⁾ Udtalelse af 6.7.2006 (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ EUT C 231 af 20.9.2005, s. 67.

▼B

- (8) Alle vestlige Balkanlande kan derfor betragtes som potentielle kandidatlande, men der bør dog skelnes skarpt mellem kandidatlande og potentielle kandidatlande.
- (9) Det Europæiske Råd i Bruxelles den 17.-18. juni 2004 anbefalede, at der bør indledes tiltrædelsesforhandlinger med Kroatien.
- (10) Det Europæiske Råd i Bruxelles den 15.-16. december 2005 besluttede at indrømme Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien status som kandidatland.
- (11) Endvidere anbefalede Det Europæiske Råd i Bruxelles den 16.-17. december 2004, at Den Europæiske Union sideløbende med tiltrædelsesforhandlingerne bør indlede en intensiv politisk og kulturel dialog med hvert kandidatland.
- (12) Af hensyn til sammenhæng og konsekvens i fællesskabsbistanden bør bistanden til kandidatlandene såvel som til de potentielle kandidatlande gives inden for en sammenhængende ramme, hvor man udnytter den erfaring, der er gjort i forbindelse med tidligere førtiltrædelsesinstrumenter og Rådets forordning (EF) nr. 2666/2000 af 5. december 2000 om bistand til Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Forbundsrepublikken Jugoslavien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien⁽¹⁾. Bistanden bør også være i overensstemmelse med Fællesskabets udviklingspolitik, jf. EF-traktatens artikel 181 A.
- (13) Bistanden til kandidatlande samt til potentielle kandidatlande bør fortsat gå til at støtte dem i deres bestræbelser på at styrke demokratiske institutioner og retsstaten, at reformere den offentlige administration, at gennemføre økonomiske reformer, at respektere menneske- og mindretalsrettigheder, at fremme ligestilling mellem kønnene, at støtte udviklingen af civilsamfundet og at fremme regionalt samarbejde såvel som forsoning og genopbygning og at bidrage til bæredygtig udvikling og fattigdomsbekæmpelse i disse lande, og den bør derfor rettes mod at støtte en bred vifte af foranstaltninger vedrørende institutionsopbygning.
- (14) Bistanden til kandidatlande bør derudover fokusere på vedtagelse og gennemførelse af hele fællesskabsretten og især forberede kandidatlandene til at gennemføre Fællesskabets landbrug- og samhørighedspolitik.
- (15) Bistanden til potentielle kandidatlande kan omfatte en vis tilpasning til fællesskabsretten og støtte til investeringsprojekter, idet der især tages sigte på at opbygge forvaltningskapacitet inden for regionaludvikling, udvikling af menneskelige ressourcer og land-distriktudvikling.

⁽¹⁾ EFT L 306 af 7.12.2000, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2112/2005 (EUT L 344 af 27.12.2005, s. 23).

▼B

- (16) Bistanden bør ydes som led i en alsidig flerårig strategi, der afspejler prioriteterne i stabiliserings- og associeringsprocessen og de strategiske prioriteter i førtiltrædelsesprocessen.
- (17) Med henblik på at yde bistand til den finansielle del af denne strategi og uden at anfægte budgetmyndighedens beføjelser bør Kommissionen, som en integrerende del af dens årlige udvidelsespakke, gøre rede for, hvilke finansielle tildelinger den har til hensigt at foreslå for de kommende tre år ved hjælp af et flerårigt vejledende rammebeløb.
- (18) Komponenterne vedrørende omstillingsstøtte og institutionsopbygning og grænseoverskridende samarbejde bør være tilgængelige for alle modtagerlande for at bistå dem ved omstillingen og tilnærmelsen til EU og anspore dem til regionalt samarbejde.
- (19) Komponenten vedrørende regionaludvikling, komponenten vedrørende udvikling af menneskelige ressourcer og komponenten vedrørende udvikling af landdistrikter bør kun være tilgængelige for kandidatlande, der er godkendt til decentraliseret forvaltning af midler, for at hjælpe dem med at forberede sig til tiden efter tiltrædelsen, især hvad angår gennemførelsen af Fællesskabets politikker vedrørende samhørighed og udvikling af landdistrikter.
- (20) Potentielle kandidatlande og kandidatlande, der ikke er blevet godkendt til decentraliseret forvaltning af midler, bør alligevel under komponenten vedrørende omstillingsstøtte og institutionsopbygning kunne komme i betragtning til foranstaltninger og tiltag af en lignende art som dem, der foreligger under komponenten vedrørende regionaludvikling, komponenten vedrørende udvikling af menneskelige ressourcer og komponenten vedrørende udvikling af landdistrikter.
- (21) Bistanden bør forvaltes efter reglerne for eksternt bistand i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget⁽¹⁾, og der bør gøres brug af de strukturer, der har vist sig at kunne fungere i førtiltrædelsesprocessen, for eksempel decentraliseret forvaltning, parvist samarbejde og TAIEX (Technical Assistance Information Exchange Instrument (Informationskontoret for Teknisk Bistand)), men der bør også være mulighed for innovative metoder, for eksempel implementering gennem medlemsstaterne via delt forvaltning i tilfælde af grænseoverskridende programmer for Den Europæiske Unions ydre grænser. Overførsel af viden og ekspertise inden for gennemførelse af fællesskabsretten fra medlemsstater med relevante erfaringer til dem, der modtager støtte i henhold til denne forordning, vil være særlig nyttig i denne forbindelse.
- (22) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁽²⁾.

⁽¹⁾ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

▼B

- (23) De horisontale, årlige eller flerårige programmer for hvert enkelt land for gennemførelse af bistand under komponenten vedrørende omstillingsstøtte og institutionsopbygning og komponenten vedrørende grænseoverskridende samarbejde bør indgives til et udvalg i overensstemmelse med afgørelse 1999/468/EF.
- (24) De flerårige programmer for gennemførelsen af komponenten vedrørende regionaludvikling, komponenten vedrørende udvikling af menneskelige ressourcer og komponenten vedrørende udvikling af landdistrikter bør også indgives til et udvalg i overensstemmelse med afgørelse 1999/468/EF. Eftersom disse foranstaltninger vil ligge tæt op ad praksis i strukturfondene og i udvikling af landdistrikter, bør de så vidt muligt gøre brug af de eksisterende udvalg, der er oprettet for strukturfondene og udvikling af landdistrikter.
- (25) Når Kommissionen gennemfører denne forordning gennem centraliseret forvaltning, bør den være yderst omhyggelig med at beskytte Fællesskabets finansielle interesser og især anvende de relevante regler og standarder i fællesskabsretten, og når Kommissionen gennemfører denne forordning gennem andre former for forvaltning, bør Fællesskabets finansielle interesser sikres ved, at der indgås passende aftaler, som indeholder tilstrækkelige garantier i så henseende.
- (26) Reglerne om, hvem der er berettiget til at deltage i udbuds- og tilskudskontrakter, samt reglerne om leverancers oprindelse bør være i overensstemmelse med den seneste udvikling inden for Den Europæiske Union med hensyn til afbinding af bistand, men der bør stadig være en vis fleksibilitet, så der kan tages højde for ny udvikling på området.
- (27) Hvis et modtagerland bryder de principper, som Den Europæiske Union er baseret på, eller ikke gør tilstrækkelige fremskridt hvad angår Københavnskriterierne og de prioriteter, der er fastsat i de europæiske partnerskaber eller tiltrædelsespartnerskaberne, skal Rådet på grundlag af et forslag fra Kommissionen kunne træffe de nødvendige foranstaltninger. Fuldstændig og omgående underretning af Europa-Parlamentet bør sikres.
- (28) Der bør være bestemmelser, som gør det muligt for Rådet at ændre denne forordning ved en forenklet procedure med hensyn til et modtagerlands status.
- (29) Lande, som er modtagere under de andre instrumenter om regional ekstern bistand, bør på grundlag af gensidighed kunne deltage i indsatser under denne forordning, hvis dette giver en merværdi til fordel for den pågældende indsats' regionale, grænseoverskridende, transnationale eller globale indhold.
- (30) Målene for denne forordning, nemlig modtagerlandenes gradvise tilpasning til standarder og politikker i Den Europæiske Union, herunder eventuelt også fællesskabsretten, med henblik på medlemskab, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan;

▼B

Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (31) Eftersom samarbejdsaktioner med tredjelande på det økonomiske, finansielle og tekniske område i henhold til EF-traktatens 181 A skal supplere de aktioner, som iværksættes af medlemsstaterne, er Kommissionen og medlemsstaterne forpligtet til at sikre samordning, sammenhæng og komplementaritet i forbindelse med deres bistand i overensstemmelse med de retningslinjer, der blev fastlagt for EU i 2001, for styrket operationel samordning mellem Fællesskabet og medlemsstaterne vedrørende ekstern bistand, navnlig ved hjælp af regelmæssige konsultationer og hyppige udvekslinger af relevante oplysninger under de forskellige faser af bistandsforløbet.
- (32) Et finansielt referencebeløb, jf. punkt 38 i den interinstitutionelle aftale af 17. maj 2006 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forsvarlig økonomisk forvaltning ⁽¹⁾, er medtaget i forordningen for hele instrumentets løbetid, uden at budgetmyndighedens beføjelser som fastsat i EF-traktaten derved berøres.
- (33) Med indførelsen af det nye system for Fællesskabets førtiltrædelsesbistand bliver det nødvendigt at ophæve Rådets forordning (EØF) nr. 3906/89 af 18. december 1989 om økonomisk bistand til Republikken Ungarn og Folkerepublikken Polen ⁽²⁾, Kommissionens forordning (EF) nr. 2760/98 af 18. december 1998 om gennemførelse af et program for grænseoverskridende samarbejde inden for rammerne af Phare-programmet ⁽³⁾, Rådets forordning (EF) nr. 1266/1999 af 21. juni 1999 om samordning af støtten til ansøgerlandene som led i førtiltrædelsesstrategien ⁽⁴⁾, Rådets forordning (EF) nr. 1267/1999 af 21. juni 1999 om oprettelse af et strukturpolitisk førtiltrædelsesinstrument ⁽⁵⁾, Rådets forordning (EF) nr. 1268/1999 af 21. juni 1999 om fællesskabsstøtte til førtiltrædelsesforanstaltninger inden for landbrug og udvikling af landdistrikter i ansøgerlandene i Central- og Østeuropa i førtiltrædelsesperioden ⁽⁶⁾, Rådets forordning (EF) nr. 555/2000 af 13. marts 2000 om iværksættelsen af foranstaltninger som led i førtiltrædelsesstrategien for Republikken Cypern og Republikken Malta ⁽⁷⁾, Rådets forordning (EF) nr. 2500/2001 af 17. december 2001 om finansiell førtiltrædelsesstøtte til

⁽¹⁾ EUT C 139 af 14.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 375 af 23.12.1989, s. 11. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2257/2004 (EUT L 389 af 31.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ EFT L 345 af 19.12.1998, s. 49. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1045/2005 (EUT L 172 af 5.7.2005, s. 78).

⁽⁴⁾ EFT L 161 af 26.6.1999, s. 68.

⁽⁵⁾ EFT L 161 af 26.6.1999, s. 73. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2112/2005. (EUT L 344 af 21.12.2005, s. 23).

⁽⁶⁾ EFT L 161 af 26.6.1999, s. 87. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2112/2005.

⁽⁷⁾ EFT L 68 af 16.3.2000, s. 3. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 769/2004 (EUT L 123 af 27.4.2004, s. 1).

▼B

Tyrkiet⁽¹⁾ og forordning (EF) nr. 2112/2005. Denne forordning bør ligeledes træde i stedet for forordning (EF) nr. 2666/2000, der udløber den 31. december 2006 —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

AFSNIT I**ALMINDELIGE BESTEMMELSER***Artikel 1***Modtagere og overordnet mål**

Fællesskabet består af de lande, der er anført i bilag I og II, med deres gradvise tilpasning til standarder og politikker i Den Europæiske Union, herunder eventuelt også til fællesskabsretten, med henblik på medlemskab.

*Artikel 2***Anvendelsesområde**

1. Bistanden anvendes i givet fald i de modtagerlande, der er anført i bilag I og II, til at støtte følgende områder:

- a) styrkelse af demokratiske institutioner samt retsstaten
- b) fremme og beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og øget respekt for mindretalsrettigheder, fremme af ligestilling mellem kønnene og ikke-diskrimination
- c) reform af offentlig administration, herunder indførelse af et system, som gør det muligt at decentralisere bistandsforvaltningen til modtagerlandet efter reglerne i forordning (EF) nr. 1605/2002.
- d) økonomisk reform
- e) udvikling af civilsamfundet
- f) social inddragelse
- g) forsoning, tillidsskabende foranstaltninger og genopbygning
- h) regionalt og grænseoverskridende samarbejde.

2. For lande, der er anført i bilag I, anvendes bistanden også til at støtte følgende områder:

- a) vedtagelse og gennemførelse af fællesskabsretten
- b) støtte til politikudvikling samt forberedelse til gennemførelse og forvaltning af Fællesskabets fælles landbrugspolitik og samhørighedspolitik.

⁽¹⁾ EFT L 342 af 27.12.2001, s. 1. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 2112/2005.

▼B

3. For lande, der er anført i bilag II, anvendes bistanden også til at støtte følgende områder:

- a) gradvis tilpasning til fællesskabsretten
- b) social, økonomisk og territorial udvikling, herunder bl.a. infrastruktur og investeringsrelaterede aktiviteter, navnlig inden for regionaludvikling, udvikling af menneskelige ressourcer og landdistriktudvikling.

*Artikel 3***Komponenter**

1. Bistanden programmeres og gennemføres efter følgende komponenter:

- a) omstillingsstøtte og institutionsopbygning
- b) grænseoverskridende samarbejde
- c) regionaludvikling
- d) udvikling af menneskelige ressourcer
- e) udvikling af landdistrikter.

2. Kommissionen sørger for koordinering og sammenhæng mellem bistand, der ydes under de forskellige komponenter.

3. Kommissionen vedtager regler for gennemførelse af denne forordning efter proceduren i artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF. Med henblik herpå bistås Kommissionen af det Ipa-udvalg, der er omhandlet i artikel 14, stk. 1.

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til to måneder.

*Artikel 4***Politiske rammer for bistanden**

Der ydes bistand i henhold til denne forordning efter de overordnede politiske førtiltrædelsesrammer, der er fastsat i de europæiske partnerskaber og tiltrædelsespartnerskaberne, idet der tages behørigt hensyn til de rapporter og det strategipapir, der indgår i Kommissionens årlige udvidelsespakke.

▼M1

Bistand til Island ydes navnlig på grundlag af de rapporter og det strategipapir, der indgår i udvidelsespakken.

▼B*Artikel 5***Oplysninger om foreslåede vejledende finansielle tildelinger**

1. Med henblik på at støtte den strategiske planlægning, jf. artikel 6, gør Kommissionen hvert år over for Europa-Parlamentet og Rådet i form af et flerårigt vejledende rammebeløb rede for, hvilke finansielle tildelinger den har til hensigt at foreslå for de kommende tre år, idet der er taget hensyn til de finansielle overslag såvel som til de europæiske partnerskaber, tiltrædelsespartnerskaberne, rapporterne og strategipapiret.

▼B

2. Dette flerårige vejledende rammebeløb svarer til Kommissionens hensigter med hensyn til tildeling af midler fordelt på komponent, land og flerlandeforanstaltning. Det udarbejdes på grundlag af et sæt af objektive og gennemsigtige kriterier, herunder behovsvurdering, absorptionsevne, overholdelse af betingelser og forvaltningsevne. Der skal også tages behørigt hensyn til eventuelle ekstraordinære bistandsforanstaltninger eller midlertidige beredskabsprogrammer, der vedtages i henhold til en forordning om oprettelse af stabilitetsinstrumentet.

3. Det flerårige vejledende rammebeløb medtages i Kommissionens årlige udvidelsespakke, samtidig med at der bevares en treårig planlægningshorisont.

*Artikel 6***Planlægning af bistanden**

1. Der ydes bistand i henhold til denne forordning på grundlag af flerårige vejledende planer, der udarbejdes for det enkelte land i tæt samråd med de nationale myndigheder, således at de nationale strategier støttes, og det pågældende lands engagement og inddragelse sikres. Civilsamfundet og andre interessenter tilknyttes, når det er hensigtsmæssigt. Der tages også hensyn til andre bistandsprogrammer.

2. For landene i bilag I baseres bistanden navnlig på tiltrædelsespartnerskaberne. Bistanden dækker de prioriteter og den overordnede strategi, der følger af en regelmæssig analyse af situationen i hvert enkelt land, og som forberedelsen til tiltrædelse skal være koncentreret om. Bistanden planlægges i lyset af de kriterier, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i København i juni 1993, og de fremskridt, der er gjort med vedtagelse og gennemførelse af fællesskabsretten, samt det regionale samarbejde.

3. For landene i bilag II baseres bistanden navnlig på de europæiske partnerskaber. Bistanden dækker de prioriteter og den overordnede strategi, der følger af en regelmæssig analyse af situationen i hvert enkelt land, og som forberedelsen til yderligere integration i Den Europæiske Union skal være koncentreret om. Bistanden planlægges i lyset af de kriterier, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i København i juni 1993, og de fremskridt, der er gjort med gennemførelse af stabiliserings- og associeringsaftaler, herunder det regionale samarbejde.

4. I de flerårige vejledende planer angives vejledende tildelinger til de vigtigste prioriteter inden for hver komponent, idet der tages hensyn til den vejledende fordeling pr. land og pr. komponent, der er foreslået i det flerårige vejledende rammebeløb. De viser i givet fald også eventuelle midler, der er afsat til flerlandeprogrammer og horisontale initiativer.

5. De flerårige vejledende planer udarbejdes for tre år ad gangen. De tages op til revision hvert år.

6. Kommissionen vedtager de flerårige vejledende planer og de årlige revisioner deraf efter proceduren i artikel 14, stk. 2, litra a).

▼B*Artikel 7***Programmering**

1. Der ydes bistand i henhold til denne forordning via flerårige eller årlige programmer, der udarbejdes pr. land og pr. komponent eller i givet fald pr. landegruppe eller pr. tema i overensstemmelse med de prioriteter, der er opstillet i de flerårige vejledende planer.

2. I programmerne fastlægges mål, indsatsområder, forventede resultater, forvaltningsform samt det samlede finansieringsbeløb. Der gives en kortfattet beskrivelse af den type aktioner, der skal finansieres, en angivelse af de til hver type aktion svarende finansieringsbeløb og en vejledende tidsplan for gennemførelsen. De indeholder resultaterne af eventuelle erfaringer fra tidligere bistand, hvis det er relevant. Målene skal være specifikke, relevante og målelige og have benchmark med faste frister.

3. Kommissionen vedtager de flerårige og årlige programmer samt eventuelle revisioner af disse efter procedurene i artikel 14, stk. 2.

AFSNIT II

REGLER VEDRØRENDE SPECIFIKKE KOMPONENTER*Artikel 8***Komponent vedrørende omstillingsstøtte og institutionsopbygning**

1. Komponentens vedrørende omstillingsstøtte og institutionsopbygning hjælper de lande, der er anført i bilag I og II, med at nå de i artikel 2 fastlagte mål.

2. Den kan blandt andet benyttes til at finansiere kapacitets- og institutionsopbygning samt investering, forudsat at sidstnævnte ikke er omfattet af artikel 9-12.

3. Der kan også ydes bistand under denne komponent til at støtte de i bilag I og II anførte landes deltagelse i fællesskabsprogrammer og -agenturer. Derudover kan der ydes bistand til regionale og horisontale programmer.

*Artikel 9***Komponent vedrørende grænseoverskridende samarbejde**

1. Komponentens vedrørende grænseoverskridende samarbejde kan støtte de i bilag I og II anførte lande i regionalt, grænseoverskridende og i givet fald transnationalt og interregionalt samarbejde indbyrdes og mellem dem og medlemsstaterne.

2. Et sådant samarbejde skal have til formål at fremme godt naboskab, stabilitet, sikkerhed og velstand af gensidig interesse for alle berørte lande og at tilskynde dem til harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling.

▼B

3. I tilfælde af grænseoverskridende samarbejde med medlemsstater skal reglerne for de finansielle bidrag fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og nærværende forordning være de relevante bestemmelser, der er fastsat i artikel 21 i Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 af 11. juli 2006 om generelle bestemmelser vedrørende Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden ⁽¹⁾.

4. Samarbejdet vil blive koordineret med andre EF-instrumenter til grænseoverskridende, transnationalt og interregionalt samarbejde. Hvis der er tale om grænseoverskridende samarbejde med medlemsstater, dækker denne komponent regionerne på begge sider af den eller de respektive grænser, uanset om det er land- eller søgrænser.

5. Inden for de mål, der er fastsat i denne artikel, kan denne komponent blandt andet benyttes til at finansiere kapacitets- og institutionsopbygning samt investering.

*Artikel 10***Komponent vedrørende regionaludvikling**

1. Komponenten vedrørende regionaludvikling støtter landene i bilag I med politikudvikling samt forberedelse til gennemførelse og forvaltning af Fællesskabets samhørighedspolitik, navnlig deres forberedelse til Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden.

2. Den kan navnlig bidrage til at finansiere den type foranstaltninger, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1080/2006 af 5. juli 2006 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling ⁽²⁾ og Rådets forordning (EF) nr. 1084/2006 af 11. juli 2006 af om oprettelse af en Samhørighedsfond ⁽³⁾.

*Artikel 11***Komponent vedrørende udvikling af menneskelige ressourcer**

1. Komponenten vedrørende udvikling af menneskelige ressourcer støtter landene i bilag I med politikudvikling samt forberedelse til gennemførelse og forvaltning af Fællesskabets samhørighedspolitik, navnlig deres forberedelse til Den Europæiske Socialfond.

2. Den kan især bidrage til at finansiere den type foranstaltninger, der er omhandlet i forordning (EF) nr. 1081/2006 af 5. juli 2006 om Den Europæiske Socialfond ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Se side 25 i denne EUT.

⁽²⁾ Se side 1 i denne EUT.

⁽³⁾ Se side 79 i denne EUT.

⁽⁴⁾ Se side 12 i denne EUT.

*Artikel 12***Komponent vedrørende udvikling af landdistrikter**

1. Komponenten vedrørende udvikling af landdistrikter støtter landene i bilag I med politikudvikling samt forberedelse til gennemførelse og forvaltning af Fællesskabets fælles landbrugspolitik. Den skal især bidrage til en bæredygtig tilpasning af landbrugssektoren og landdistrikterne og til at forberede kandidatlandene til gennemførelse af fællesskabsretten hvad angår den fælles landbrugspolitik og tilknyttede politikker.

2. Den kan især bidrage til at finansiere den type foranstaltninger, der er omhandlet i forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) ⁽¹⁾.

AFSNIT III

ORVALTNING OG GENNEMFØRELSE*Artikel 13***Forvaltning af bistanden, indberetning**

1. Kommissionen er ansvarlig for gennemførelsen af denne forordning og handler efter proceduren i artikel 14 og gennemførelsesbestemmelserne i artikel 3, stk. 3.

2. Foranstaltninger under denne forordning forvaltes, kontrolleres, evalueres og indberettes i overensstemmelse med forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002. Fællesskabsfinansiering kan især tage form af finansieringsaftaler mellem Kommissionen og modtagerlandet, indkøbsaftaler eller tilskudsftaler med nationale eller internationale offentligretlige organer eller fysiske eller juridiske personer, der er ansvarlige for at gennemføre foranstaltningen, eller arbejdskontrakter. For grænseoverskridende programmer med medlemsstater efter artikel 9 i denne forordning kan selve gennemførelsen overdrages til medlemsstaterne, og i så fald gennemføres de ved delt forvaltning efter de relevante bestemmelser i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002. I tilfælde af delt forvaltning handler den forvaltende myndighed efter reglerne og principperne i forordning (EF) nr. 1083/2006.

3. Kommissionen kan også modtage og forvalte midler fra andre donorer som en formålsbestemt indtægt efter artikel 18 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 for at gennemføre foranstaltninger sammen med disse donorer.

4. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen i henhold til artikel 54 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002, beslutte at overlade offentligretlige opgaver og navnlig budgetgennemførelsesopgaver til de organer, der er anført i artikel 54, stk. 2, i denne forordning. De organer, der er defineret i artikel 54, stk. 2, litra c), i denne forordning, kan få overdraget offentligretlige opgaver, hvis de har en anerkendt international status og overholder de internationalt anerkendte forvaltnings- og kontrolsystemer, og der bliver ført tilsyn med dem af en offentlig myndighed.

⁽¹⁾ EUT L 277 af 21.10.2005, s. 1.

▼B

5. Budgetforpligtelser for foranstaltninger, der løber over mere end et regnskabsår, kan opdeles på flere år i årlige trancher.

6. Kommissionen sender hvert år Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af Fællesskabets bistand under denne forordning. Rapporten skal indeholde oplysninger om, hvilke foranstaltninger der er finansieret i årets løb, og om resultaterne af overvågningsarbejdet, og den giver en vurdering af de resultater, der er opnået i forbindelse med gennemførelsen af bistanden.

*Artikel 14***Udvalg**

1. Der nedsættes et Ipa-udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand. Det bistår Kommissionen med navnlig at sikre koordinering og sammenhæng mellem bistand, der ydes under de forskellige komponenter, jf. artikel 3, stk. 2.

Ipa-udvalget vedtager selv sin forretningsorden.

2. a) Kommissionen vedtager de flerårige vejledende planer og årlige revisioner deraf, jf. artikel 6 i nærværende forordning, samt programmerne vedrørende bistand, der skal ydes i henhold til artikel 8 og 9 i nærværende forordning, efter proceduren i artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF. Med henblik herpå bistås Kommissionen af Ipa-udvalget.

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til en måned.

b) Kommissionen vedtager programmerne vedrørende bistand, der skal ydes i henhold til artikel 10 i nærværende forordning, efter proceduren i artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF. Med henblik herpå bistås Kommissionen af Koordinationsudvalget for Fondene, der er omhandlet i artikel 103 i forordning (EF) nr. 1083/2006.

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til en måned.

c) Efter at have hørt det udvalg, der er omhandlet i artikel 147 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, vedtager Kommissionen programmerne vedrørende bistand, der skal ydes i henhold til artikel 11 i nærværende forordning, efter proceduren i artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF. Med henblik herpå bistås Kommissionen af Koordinationsudvalget for Fondene, der er omhandlet i artikel 103, i forordning (EF) nr. 1083/2006.

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til en måned.

d) Kommissionen vedtager programmerne vedrørende bistand, der skal ydes i henhold til artikel 12 i nærværende forordning, efter proceduren i artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF. af

▼B

Landdistrikterne, der er nedsat i henhold til artikel 90 i forordning (EF) nr. 1698/2005.

Perioden i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til en måned.

3. Finansieringsafgørelser, der ikke er omfattet af et flerårigt eller årligt program, vedtages af Kommissionen efter proceduren i denne artikels stk. 2, litra a).

4. Kommissionen vedtager ændringer af de flerårige eller årlige programmer og de afgørelser, der er omhandlet i stk. 3, såfremt de ikke indebærer væsentlige ændringer af karakteren af de oprindelige programmer og foranstaltninger, og såfremt de, for så vidt angår det finansielle element, ikke overstiger 20 % af det samlede beløb, der er tildelt det pågældende program eller den pågældende foranstaltning, inden for en grænse på 4 mio. EUR. Det udvalg eller den komité, der afgav udtalelse om det oprindelige program eller den oprindelige foranstaltning, underrettes om alle afgørelser om ændringer.

5. En observatør fra Den Europæiske Investeringsbank deltager i udvalgenes og komitéernes arbejde i spørgsmål, der vedrører banken.

*Artikel 15***Bistandstyper**

1. Bistanden i henhold til denne forordning kan blandt andet benyttes til at finansiere investeringer, indkøbsaftaler, tilskud, herunder rentegodtgørelser, lånegarantier og finansiel bistand, budgetstøtte og andre særlige former for budgetbistand samt bidraget til kapitalen i internationale finansielle institutioner eller regionale udviklingsbanker, såfremt Fællesskabets finansielle risiko er begrænset til størrelsen af disse beløb. Budgetstøtten er exceptionel, med præcise mål og dertil knyttede benchmark, og er betinget af, at administrationen af modtagerlandets offentlige finanser er tilstrækkelig gennemskuelig, pålidelig og effektiv, og at der er indført veldefinerede sektorrettede eller makroøkonomiske politikker, der i princippet er godkendt af internationale finansieringsinstitutioner. Udbetaling af budgetstøtte er betinget af, at der gøres tilfredsstillende fremskridt i retning af at nå målene med hensyn til virkninger og resultater.

2. Bistanden kan tage form af administrative samarbejdsforanstaltninger med inddragelse af offentligt ansatte eksperter, der udsendes af medlemsstaterne. Sådanne projekter gennemføres efter gennemførelsesregler, der fastsættes af Kommissionen.

3. Bistanden kan også benyttes til at dække omkostningerne i forbindelse med Fællesskabets deltagelse i internationale missioner, initiativer eller organisationer, der arbejder for modtagerlandets interesser, herunder administrationsomkostninger.

4. Fællesskabsfinansieringen benyttes i princippet ikke til at betale skatter og afgifter i de modtagerlande, der er anført i bilag I og II.

*Artikel 16***Støtteforanstaltninger**

Bistanden kan også benyttes til at dække omkostninger i forbindelse med forberedelse, opfølgning, kontrol, revision og evaluering, som er umiddelbart nødvendige for programstyringen og for at nå målene for programmet, navnlig undersøgelser, møder, information og presseomtale, udgifter i forbindelse med edb-net til informationsudveksling samt alle andre udgifter til administrativ og teknisk bistand, som Kommissionen kan benytte sig af til programstyringen. Den dækker også omkostninger til administrativ støtte med henblik på dekoncentration af programstyring til Kommissionens delegationer i tredjelande.

*Artikel 17***Gennemførelse af bistanden**

1. Kommissionen og modtagerlandene indgår rammeaftaler om gennemførelsen af bistanden.
2. Sideaftaler vedrørende gennemførelse af bistanden indgås mellem Kommissionen og modtagerlandet eller i givet fald dets ansvarlige myndigheder.

*Artikel 18***Beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser**

1. Alle aftaler, der indgås på baggrund af denne forordning, skal indeholde bestemmelser, der sikrer beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser, især hvad angår svig, korruption og enhver anden uregelmæssighed, i overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser⁽¹⁾, Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder⁽²⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 af 25. maj 1999 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)⁽³⁾.
2. I aftalerne skal det udtrykkeligt angives, at Kommissionen og Revisionsretten har beføjelse til at foretage revision på grundlag af bilag og på stedet hos alle kontrahenter og underkontrahenter, som har modtaget fællesskabsmidler. De skal også udtrykkeligt tillade Kommissionen at foretage kontrol og inspektion på stedet som fastsat i forordning (EF, Euratom) nr. 2185/96.
3. I alle kontrakter, der indgås i forbindelse med gennemførelse af førtiltrædelsesbistand, skal Kommissionens og Revisionsrettens rettigheder sikres, som det fremgår af stk. 2, såvel under som efter gennemførelsen af kontrakterne.

⁽¹⁾ EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 1.

*Artikel 19***Regler for deltagelse og oprindelse, tilskudsberettigelse**

1. Ved indkøbs- eller tilskudsaftaler, der finansieres i henhold til denne forordning, er deltagelse åben for alle fysiske personer, der er statsborgere i, og juridiske personer, der er etableret i en medlemsstat, et land, der er et modtagerland i henhold til denne forordning, et land, der er et modtagerland i henhold til det europæiske naboskabs- og partnerskabsinstrument, eller en stat, der er medlem af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

2. Ved indkøbs- eller tilskudsaftaler, der finansieres i henhold til denne forordning, er deltagelse også åben for alle fysiske personer, der er statsborgere i, og juridiske personer, der er etableret i et andet land end de i stk. 1 nævnte, forudsat at der er sikret gensidig adgang til deres eksterne bistand.

Gensidig adgang til Fællesskabets eksterne bistand fastlægges ved hjælp af en særlig afgørelse vedrørende et givet land eller en given regional landegruppe. En sådan afgørelse træffes af Kommissionen i overensstemmelse med fremgangsmåden i artikel 14, stk. 2, litra a), og skal være i kraft mindst et år.

Indrømmelsen af gensidig adgang til Fællesskabets eksterne bistand baseres på en sammenligning af Fællesskabet og andre donorer og finder sted på sektorniveau eller landeniveau, hvad enten det er donor- eller modtagerland. Beslutningen om at indrømme et donorland denne gensidighed baseres på gennemsigtigheden, sammenhængen og proportionaliteten i denne donors bistand, herunder dens kvalitative og kvantitative egenart. Der føres konsultation med modtagerlandene som led i den procedure, der er beskrevet i dette stykke.

3. Ved indkøbs- eller tilskudsaftaler, der finansieres i henhold til denne forordning, er deltagelse åben for internationale organisationer.

4. Ekspertes, der foreslås i forbindelse med procedurerne for indgåelse af aftaler, skal ikke opfylde de nationalitetsbetingelser, der er nævnt i stk. 1 og 2.

5. Alle leverancer og materialer, der indkøbes under en aftale, der finansieres i henhold til denne forordning, skal have oprindelse i Fællesskabet eller i et land, der er støtteberettiget i henhold til stk. 1 eller 2. I denne forordning forstås oprindelse således, som det er fastlagt i de relevante fællesskabsbestemmelser om oprindelsesregler til toldmæssige formål.

6. Kommissionen kan i behørigt begrundede undtagelsestilfælde tillade, at fysiske personer, som er statsborgere i, og juridiske personer, som er etableret i andre end de i stk. 1 og 2 nævnte lande, deltager, eller at der købes leverancer og materialer af en anden oprindelse end den i stk. 5 nævnte. Undtagelserne kan begrundes med, at varerne og tjenesteydelserne ikke står til rådighed på de berørte landes markeder, at sagen er yderst hastende, eller at reglerne om berettigelse ville gøre det umuligt eller ekstremt vanskeligt at gennemføre et projekt, et program eller en foranstaltning.

▼B

7. I henhold til artikel 114 i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 kan der ydes tilskud til fysiske personer.

8. Når Fællesskabets finansiering vedrører en foranstaltning, som gennemføres via en international organisation, er deltagelse i de relevante kontraktlige procedurer åben for alle fysiske eller juridiske personer, der er berettigede i henhold til stk. 1 og 2, og for alle fysiske eller juridiske personer, der er berettigede i henhold til den pågældende organisations regler, idet det påses, at alle donorer behandles ens. De samme regler gælder for leverancer, materialer og eksperter.

Når Fællesskabets finansiering vedrører en foranstaltning, som samfinansieres med et tredjeland, der er omfattet af gensidighed som fastlagt i stk. 2, eller med en regional organisation eller en medlemsstat, er deltagelse i de relevante kontraktlige procedurer åben for alle fysiske eller juridiske personer, der er berettigede i henhold til stk. 1, 2 og 3, og for alle fysiske eller juridiske personer, der er berettigede i henhold til reglerne i det pågældende tredjeland, den pågældende regionale organisation eller medlemsstat. De samme regler gælder for leverancer, materialer og eksperter.

*Artikel 20***Sammenhæng, kompatibilitet og koordination**

1. Programmer og projekter, som finansieres i henhold til denne forordning, skal være forenelige med EU's politikker. De afstemmes efter de aftaler, som Fællesskabet og dets medlemsstater har indgået med modtagerlandene, og forpligtelserne i henhold til multilaterale aftaler, som de er part i.

2. Kommissionen og medlemsstaterne sikrer sammenhæng mellem fællesskabsbistanden i henhold til denne forordning og finansiel bistand fra Fællesskabet og medlemsstaterne gennem andre interne og eksterne finansieringsinstrumenter og fra Den Europæiske Investeringsbank.

3. Kommissionen og medlemsstaterne sørger for at koordinere deres respektive bistandsprogrammer for at øge bistandens virkning og effektivitet i overensstemmelse med de fastlagte retningslinjer for styrkelse af den operationelle koordination inden for eksternt bistand og med henblik på harmonisering af politikker og procedurer. Koordinationen indebærer regelmæssige konsultationer og hyppig udveksling af oplysninger under de forskellige faser af bistandsforløbet, navnlig på stedet, og udgør et vigtigt skridt i medlemsstaternes og Fællesskabets programmeringsproces.

4. Kommissionen skal i kontakt med medlemsstaterne tage de nødvendige skridt til at garantere en passende koordination og harmonisering og et passende samarbejde med multilaterale og regionale institutioner og enheder såsom de internationale finansieringsinstitutioner, De Forenede Nationers særorganisationer, fonde og programmer, og donorer uden for EU.

▼B*Artikel 21***Suspension af bistanden**

1. Respekt for principperne om demokrati, retsstaten og for menneskerettigheder og mindretalsrettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder er et væsentligt element i anvendelsen af denne forordning og tildeling af bistand i henhold til den. Fællesskabsbistand til Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro og Serbien, herunder Kosovo, er også underlagt de betingelser, der er fastlagt af Rådet i konklusionerne fra 29. april 1997, navnlig hvad angår modtagernes tilsagn om at gennemføre demokratiske, økonomiske og institutionelle reformer.

2. Hvis et modtagerland ikke respekterer disse principper eller forpligtelserne i det relevante partnerskab med EU, eller der ikke gøres tilstrækkelige fremskridt hen imod opfyldelsen af tiltrædelseskriterierne, kan Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, tage passende skridt med hensyn til al bistand, der ydes til et modtagerland under denne forordning. Europa-Parlamentet underrettes fuldt ud og omgående om de afgørelser, der måtte blive truffet i denne forbindelse.

*Artikel 22***Evaluering**

Kommissionen evaluerer regelmæssigt resultaterne og effektiviteten af politikker og programmer samt programmeringens effektivitet for at fastslå, om målene er nået, og sætte den i stand til at fremsætte henstillinger med henblik på at forbedre fremtidige aktioner. Kommissionen sender relevante evalueringsrapporter til de udvalg, der er omhandlet i artikel 14, til drøftelse. Resultaterne heraf skal indgå i programudformningen og ressourcetildelingen.

AFSNIT IV

**OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE
BESTEMMELSER***Artikel 23***Modtagerlandets status**

Hvis et modtagerland, der er anført i bilag II, får kandidatstatus med henblik på tiltrædelse af EU, træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen om at overføre dette land fra bilag II til bilag I.

*Artikel 24***Interinstrumental bestemmelse**

For at sikre en sammenhængende og effektiv fællesskabsbistand kan Kommissionen efter proceduren i artikel 14, stk. 2, litra a), beslutte, at andre tredjelande, territorier og regioner kan nyde godt af foranstaltninger under denne forordning, hvis det pågældende projekt eller program har en regional, grænseoverskridende, transnational eller global karakter. Kommissionen skal i denne forbindelse bestræbe sig på at undgå overlappning af andre instrumenter for eksternt finansiel bistand.

*Artikel 25***Overgangsbestemmelser**

1. Forordning (EØF) nr. 3906/89, (EF) nr. 2760/98, (EF) nr. 1266/1999, (EF) nr. 1267/1999, (EF) nr. 268/1999, (EF) nr. 555/2000, (EF) nr. 2500/2001 og (EF) nr. 2112/2005 ophæves med virkning fra den 1. januar 2007.

Disse forordninger samt forordning (EF) nr. 2666/2000 gælder fortsat for retsakter og forpligtelser til gennemførelse af budgetterne for årene forud for 2007 og for gennemførelse af artikel 31 i akten om Republikken Bulgariens og Rumæniens tiltrædelsesvilkår samt om tilpasning af de traktater, som Den Europæiske Union bygger på ⁽¹⁾.

2. Hvis det bliver nødvendigt med særlige foranstaltninger for at lette overgangen fra det system, der blev indført ved forordning (EØF) nr. 3906/89, (EF) nr. 2760/98, (EF) nr. 1266/1999, (EF) nr. 1267/1999, (EF) nr. 1268/1999, (EF) nr. 555/2000, (EF) nr. 2666/2000 eller (EF) nr. 2500/2001, til det, der indføres ved denne forordning, vedtages sådanne foranstaltninger af Kommissionen efter procedurene i artikel 14 i denne forordning.

*Artikel 26***Finansielt referencebeløb**

Det finansielle referencebeløb for gennemførelse af denne forordning i perioden 2007-2013 er på 11 468 mio. EUR. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for de finansielle overslag.

*Artikel 27***Revision**

Inden den 31. december 2010 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport med en evaluering af gennemførelsen af forordningen i de første tre år; rapporten ledsages, hvis det er relevant, af et lovgivningsforslag med de nødvendige ændringer af instrumentet.

*Artikel 28***Ikrafttræden**

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 1. januar 2007 til den 31. december 2013.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

⁽¹⁾ EUT L 157 af 21.6.2005, s. 203.

▼B

BILAG I

- Kroatien
- Tyrkiet
- Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien.

▼B

BILAG II

- Albanien
- Bosnien-Hercegovina

▼M1

- Island

▼B

- Montenegro
- Serbien, herunder Kosovo ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Som defineret i FN's Sikkerhedsråds resolution 1244.